

JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY

KAPCSOLATBAN A DÖNTVÉNYEK GYŰJTEMÉNYÉVEL.

SZERKESZTŐI IRODA:

Üllői-út 2. szám, III. em.

Megjelen minden pénteken.

KIADÓ-HIVATAL:

egyetem-utcza 4-ik szám.

Előfizetési díj: félévre ... 6 frt A megrendelések a kiadó-hivatalhoz intézendők. — A kéziratok bérmentve a szerkesztői irodába.
negyedévre ... 3

TARTALOM: A telekkönyvi enquete. — Tanulmányok a magánjog dogmatikájából. Dr. FARKAS LAJOS kolozsvári egyetemi tanártól. — Jogirodalom: Az államszolgálat jogi természete és a rendszeres államszolgálati practica elvei. Irta Dr. Keleti Ferencz. Dr. GRUBER LAJOS budapesti ügyvédttől. — Törvénykezési Szemle: A végrehajtási törvény 133., 49. és 60. §-ai. Dr. IMLING KONRÁD budapesti kir. táblai bírótól. — Adalékok a BTK. magyarázatához. Felbújtó vagy tettestárs? Dr. FAYER LÁSZLÓ budapesti ügyvédttől. — Különfélék. MELLÉKLET: Curiai Határozatok. — A budapesti kir. tábla elvi jelentőségű határozatai. — Kivonat a Budapesti Közlönyből.

A telekkönyvi enquete

hitelesítési határozatára vonatkozólag a következő sorokat vettük:

A falvakban az átírások körül többek közt a következő originalis módját a visszaéléseknek praktizálják a községi jegyzők. Meghalt az eredeti eladó; az ingatlan az eredeti átruházás óta számos kézen ment keresztül, a tizedik vevő előáll s át akarja iratni nevére. Az ügyvéd felütné a törvényt, elmélkednék hosszat, mint lehessen az átíratást törvényszerűen keresztülvinni. A községi jegyző nem üti fel a törvényt, neki rég készletben van a legegyszerűbb megoldás, hogy lehet mellőzni hagyatéki eljárást, hirdetményi eljárást, közbenő átíratások zürzavarát s helyreállítani a közvetlen lánczolatot. Valamennyi falubeli szerződés fiókjában van, melyek tanusítják, hogy telekkönyvön kívül tényleg megtörténtek az átruházások; tehát minek valamennyi felet összezdíteni, valamennyi szerződést comparálni s telekkönyvi elintézésük során végig huzni, mikor neki könnyebb kiállítani egy szerződést, mely anyagilag megfelel a történeteknek s csak azon csekély alaki simulatiót képezi, hogy ő az elhaltnak aláírását, illetve dehogy aláírását, kézjegyét, azaz egy keresztvonást vagy simplex tenta-makulát tesz rá s tanusítja, hogy származik ez még az eredeti eladó életéből. Tessék az ellenkezőt bebizonyítani! *Mikor a keresztvonás vagy a tenta-makula identitása forog* csak szóban és valamennyi árulóvá lehető szerződés az ő fiókjában fekszik! Az elhalálozott örököseitől s a közbenő vevőktől nincs mit félnie, hisz a paraszt az olyan dolgot többé nem keresi, a mit egyszer nótárius uram előtt apja vagy maga eladott. A jegyző lelkiismerete is meg van nyugtatva, hisz anyagi igazságtalanság senkin sem történt s ő csak egy genialis huszárvágással ketté metszi «a törvény formalitásait.» Már most összevetve ezzel, a mit az enquete akar, hogy ugyanis 1000—1500 frtig a községi jegyző ne csak mint egyszerű tanu előttemezhesse, hanem mint hitelesítő közeg legalisálja az aláírásokat, a leirt praktika még jobban meg lesz könnyítve. Eddig kellett legalább két tanu, ámbátor rendszerint az egyik ő maga, a segédjegyző vagy a kisbíró volt. *Ezentul azonban semmi tanu sem kellene, hanem a jegyző maga volna egyedüli ur az aláírások dolgában, még pedig mint közhitelű organum.* Nyilvánvaló, hogy az enquete módosítványa egyenesen kiszolgáltatná ezzel a kisebb értékű, de tömeges forgalomra nézve a telekkönyvet a községi jegyző ezen s még számos hasonló jegyzői genialitásvisszaéléseinek. Mert hogy csak még egyet említsünk fel, az is notorius jegyzői «in fraudem legis», hogy az elhalálozott paraszt apa hasonnevű fia — pedig csaknem minden parasztszaládban

a primogeniturával jár a hasonnevűség — használtatik fel a jegyző által a közvetlen átíratási lánczolat helyreállítására, a mi ismét falusiaink eszejárása szerint csak egy kis alaki törvényellenesség, szükséges kiegészítő a városi urak által terhelésükre kifundált sok mihaszna formalitás ellenében. Még ha az ily huszárvágások jegyzői csupa jogtudó emberek volnának, legalább tudnák, hová vágnak; de így többnyire át sem tekinthetik legjóhiszeműbb intenciójuk mellett is a magánjogi zavarok azon elláthatlan sorát, melyeket így esetleg előidéznek. Oly viszonyok között tehát, a hol mint nálunk az 1000—1500 frt alatti ingatlan átruházások az ingatlanok össz-forgalmának legnagyobb contingensét képezik, s ahol ehhez még hozzájárul, hogy a forgalom ezen legnagyobb része túlnyomó arányban nem az írástudók, hanem írástudatlan parasztjaink körében mozog, a hol tehát az aláírások hitelesítésének kényszere tulajdonképen nem is az aláírások, hanem a *semmikép sem ellenőrizhető keresztvonások s hasonló kézjegyek hitelesítésének* rendszerével volna egyértelmű: az enquete módosítványa nemcsak a jogtudósok scrupulusaival — melyekre enquete-jeink úgy sem szoktak valami súlyt fektetni — hanem hazánk tényleges viszonyaival is annyira jön összeütközésbe, hogy a hitelesítési kényszernek annyit vitatott kérdését az enquete-ben történt legújabb fordulat után többé senki sem tekintheti már csak ügyvédi, vagy csak közjegyzői kérdésnek, hanem mindenki kénytelen elismerni, hogy országos kérdés előtt állunk.

Tanulm. a magánjog dogmatikájából.*

Hogy az akarat, mint tény bir szükségkép a ténynek általános tulajdonságával, hogy a dolgok talált állapotára változtatólag hat. Tudja azt, hogy saját magunk és a külvilág tudata nélkül bennünk akarat nem keletkezik; hogy épen ezen tudat alapján saját és a ránk vonatkozó külső tényállapotok összevetése által vezetve lép fel bennünk esetleg a tevésre ösztönző szándék, s hogy ez előbb még *elhatározássá* kell, hogy kifejlődjék, mielőtt az akaratba ment át; hogy tehát: a tudat még nem szándék, a szándék még nem elhatározás, ez pedig nem akarat; de, hogy másfelől az akaratkeletkezés ezen fokozataiban ugrás nem lehet. Vajon van-e szükség ennél többre arra nézve, hogy a jog az akaratot a maga körébe vonva saját célja, a rend eszméjének megfelelőleg, tehát jogi ténynyé qualificálhassa? A jog eddigi története áll a felelet mellett, s az egészséges emberi értelem kell, hogy tiltakozzék azon élhegyezgető eszeskedések ellen, melyekkel a modern scepticismussal eredetiskedők a már leüledett fogalmakat felzavarni akarnák.

És végre, ha azt kérdezzük: minő vonatkozásban van az akarat a joggal? Vajon a felhozott véleményeltéréseket nem ismerve, a tudomány szempontjából nem feleslegesnek fogna-e a felelet feltűnni? A gyakorlati bölcsészet és jog története egyaránt arról tanuskodván, hogy a jog eszméjét úgy mint annak tartalmát eddigelé az ember mindenütt az akarrattal hozta kapcsolatba: tulajdonította légyen ezen akaratot istennek, egyes embernek vagy az államban egyesültek összeségének stb. De ha ez így van, akkor nagyon termé-

* Az előbbi közleményeket l. az 1883. évi 40., 41., 42., 44., 46., 48. és az 1884. évi 8. számokban.

szetes, hogy az, a mi által az egyes ember a joggal érintkezik, a minék minősítéséből jogalanyi tulajdonsága kikerül, szintén csak az akarat lehet. És ennél fogva ismét csak az lehet ezen irányban is a kérdés: meddig terjed a jognak az egyes akaratra vonatkozó determinációja? Addig semmi esetre nem, hogy a dolgot lényegéből teljesen kivetkőztesse; az akarat lényege pedig annyira a szabadság, hogy az akarral, már a közönséges értelem szerint is, a szabadságot fejezzük ki: «szabad akarat, tautologia», mint egy bölcsész megjegyzi. Az államiság eszméjével az u. n. természeti szabadság össze nem fér az igaz; de ez a tökéletesültebb emberi értelem előtt épen nem is szabadság, hanem azon állapot, a melyben egyik ember a másikat agyonverheti. Az igazi «abstract» szabadság mindenek előtt épen ezen állapottól «abstrahál», a vadság és barbárságból emeli ki az embert, midőn a gondolkodásra megtanítás által egyéniségében a közös eszme felébredését és öntudatra jutását eszközi. Ezt a szabadságot csak az államtól kaphatjuk; de azzal aztán adósa is mindenkinek, s ezen adósságát csak akkor teljesíti, ha intézményeit a szabadság követelményeinek megfelelőleg létesíti és fejleszti.

Nem lehet kétségünk tehát, ezen irányban is vizsgálván a dolgot, a felől, hogy a jogi aktivitás, jogi tehetség, az embernek a jog által való determinálását jelenti ugyan, de nem oly értelemben, hogy ezáltal egyénisége és ennek nyilatkozása: az akarat teljesen megsemmisülne; és nincs semmi misticismus vagy természetfeletti SAVIGNY azon állításában, hogy a jogügyletben a tulajdonképeni fontos és hatékony alapelem az akarat. Persze, hogy az «an sich» kitévelt általában félreértették, úgy képzelvén a dolgot, hogy azzal Savigny azt is mondta volna, hogy a jogügylet által létesített hatály «csupán» az individualis akarat műve, s hogy az akarat-irányzat «közvetlenségét» is csak e szempontból tartotta volna különösen kiemelendőnek: holott a dolog úgy áll, hogy itt a közvetlen cél csak a jogügyleti akarat jelentőségének feltüntetése lévén, a tárgyilagos jog csak ama methodicai tekintetből maradt mintegy háttérben. Hiszen a jogügylet positiv jogi igazolása épen úgy, mint általában az alanyiság és az alanyi jogok constructiója utal már arra, hogy jogállapot csak a jog elismerése által létesülhet, hogy tehát különösen a jogügyletnek tulajdonított hatálynál is a tárgyilagos jog közrehatása elmaradhatatlan, önként értetődő; s hogy ezek szerint a jogelismerés szükséges voltának itt külön kiemelése, legfeljebb «a gyengébbek kedvéért» volna kívánatos. De, ettől eltekintve, mondhatjuk, hogy az «an sich», ha ö-szefüggésében méltatjuk, nem is a jogra vonatkozik, hanem az akaratnyilvánítással van direct vonatkozásban, az akarat önállóságát ezzel szemben célozván határozottabban kiemelni.* Persze, hogy itt sem tetszett még azoknak sem, kik különben az akarat horderejét elismerték. Lássuk miért?

17. Ha a következményeket a definitióból kihagyjuk, akkor a jogügylet alkatelemei szerint: akarat-nyilvánítás. Ebben tehát már a kifejezés szerint is két dolog van összetéve: akarat és nyilvánítás, minek következtében mindkettő az összetétel előtt, ha másképp nem, legalább eszméjük szerint külön-külön is képzelhető, és e különségüknél fogva, mint máshol (5.) kiemeltem, a kettő között különbözőség is. De mindjárt hozzátettük, hogy az alapgogma szerint épen az összetételből következik: hogy az összetétel után ama különbözőség szabály szerint megszűntnek veendő, hogy a nyilvánításban az akarat talál kifejezést, ezért van rá szükség: a mi akarva volt, ki van fejezve, a mit a kifejezés mond, az van akarva; rendes körülmények között a kettő között nincs, nem lehet dissonantia: «az egész jogrend ama jelek megbizhatóságán alapulván». Savigny itt csak

azt emelte ki, hogy a két rész közül az akarat a mérvadó, mert a nyilvánításnak (jel, szó, írás) csak az a célja, hogy az akaratot a külvilággal közölje, mások által felismerhetővé tegye. Annak daczára azonban, hogy egyuttal mindjárt a jel fontosságát is kiemelte, mint mondám nemcsak ellenesei, hanem követői közül is sokan kifogásolták az akaratnak tulajdonított fölényt, a nyilvánítást hol épen oly lényegesnek, hol egyenesen az akarral ugyanazonosnak vevén (4., 5. sz.). És Németországban ma elsőnek tartott kitűnő dogmatikus, Windscheid, ama kifogást egy későbbi polemikus iratában továbbra is határozottan fentartja, még pedig némileg ujnak vehető indokolással.*

Az akarat, mondja, mint belső lelkiállapot a jogra nézve közönyös. Közönyös pedig nemcsak azért, mert arról nincs még tudomása, hanem «weil seine (d. Wollens) Qualität ihm (dem Rechte) nicht genügt. Die Willensbewegung, welche im Inneren beschlossen bleibt, ist eine unfertige (!); sie ist eine Welle, welche von der nächsten Welle verschlungen wird (!). An eine solche Willensbewegung knüpft das Recht Folgen nicht an; es knüpft Folgen an nur an die aus der Person hinausgesetzte, an die Aussenwelt hingeebene Willensbewegung (!). Die hinausgesetzte, die der Aussenwelt hingeebene Willensbewegung ist die Willenserklärung. Die Willenserklärung ist auch Mittheilung von einem vorhandenen Willen, nur nicht von einem von der Willenserklärung getrennten, sondern von einem in ihr enthaltenen, nicht von einem vergangenen, sondern von einem gegenwärtigen Willen. Sie ist daher mehr als Mittheilung des Willens, sie ist der Ausdruck des Willens. Sie ist der Wille in seiner sinnfülligen Erscheinung». No hát, aki ezen tételeket csak félig-meddig közelebbről veszi szemügyre, mindenekelőtt legalább is azon fog fenakadni, hogy lehet azokkal az alapgogmát védeni és épen azok ellen, akik a nyilvánítás önállóságának szükséges voltát vitatják. De fen lehet még egyeben is akadni. Vajon azt értjük-e ma már, vagy értették valaha, akarat alatt, amit itt Windscheid ad: a még «el nem készült hullámszerű minőségű lelkiállapotot, akaratmozgást»? Savigny bizonyosan nem ilyenre gondolt. És aztán honnét veszi Windscheid a jel, a szó, azon hatalmát, melylyel a hullámot megkötheti, az el nem készült akaratot, elkészíti? Ki tud szóval, betűkkel stb. akarni? mert hiszen, ha ezek az akaratot elkészítik, akkor akarási ténymozzanatok is, a minthogy tudósunk világosan is mondja, hogy a nyilvánítás «ist der Wille». Közönséges fogalmaink szerint az akarat cselekvésbe csak akkor megy át, ha már önmagában cselekvésre kész; a cselekvés az akaratból indul ki, és rendeltetése ezt a külvilágban érvényre juttatni; de vajon ezért e cselekvés = akarat? Ha az akarat önmagában el nem készülhet, akkor csak ily minőségben található a jelben kifejezést is, különben ott a dissonantia; és aztán azt kell állitanunk, hogy mert nem készen «lépett ki az emberből» az elkészülés további folyamata már az emberen kívül esik. Ki fogja ezt beláthatni! Nem segít pedig Windscheidon az indokolásban különösen hangsúlyozott «auch» és «mehr» sem; sőt a zavart csak növelik. Az akaratnyilvánítás az emberből a külvilágba kitett, ennek átadott, el nem készült akaratmozgás. Az akaratnyilvánítás a jelenben létező akarat közlése is, de egyszersmind ennél több, az akarat kifejezése: az akaratnak érzékeink alá eső feltűnése!.. Nem, ez fogalomzavar, melynek sem a bölcsész, sem a közértelem tanúsága szerint Savigny felfogásaival szemben a világosság vagy megnyugtató megoldás érdemét nem fogja senki józan észszel tulajdoníthatni.

Ámde, ha a nyilvánítás az akarral nem ugyan nos s szükségképen az akarat után következik, akkor talán csakugyan fel kell vennünk azon további megkülönböztetést,

* Lásd fenebb 3., 4., 5. sz.

* Wille und Willenserklärung 1878. 7—8. old.

mely szerint a jogügyletnél mindig két akarat van: egyik, mely a jogi hatályt, a másik, mely csak a nyilvánítási tény szándékolja, minek folytán lehetséges, hogy az első hiányzik; p. a kényszer esetében, hogy a kényszerített p. az aláírásnál csak az írást és nem egyuttal az aláírás jogi következményét is akarta. A mi tehát ismét csak arról győz meg, hogy az akaratot közlő jelnek, nyilvánításnak, az ügyleti akarat szemből tulajdonított jelentőség csak fél valóság, s ezzel aztán a congruentia szabálya is. Ezen hiba volna pedig megszüntetve Windscheid-nak most tárgyalt akaratnyilvánításával, de különösen a 11. sz. alatt ismertetett «akaratactió» elméleteivel.

Ugy hiszem azonban, hogy ez se nem «subtilis», se nem szükséges megkülönböztetés, legkevesbbé teszi pedig dogmánk tartalmát világosabbá vagy meghatározottabbá. Mert először is azt kérdehetjük az illetőktől: honnét tudják venni a jogi tételt, mely az akarat ama duplicitását megengedné; s azután: vajon találkozik-e a közéletben valaki, a ki azt hinné, hogy valamely jogi cselekménynél akarhatja a «közlést» a közölni szándékolt akarat nélkül? Ezt Savigny épen úgy képtelenségnek tartá, mint ma tartja Windscheid;* s ezért ha ama különbséggel nem számol, azt csakis ezen okból teheté. Mig másfelől az akarat és akarat nyilvánítás létesíteni szándékolt «egysége» ott van már, mint fenebb (5.)¹ láttuk, az ő tanában, midőn azt mondja, hogy az akarat és akaratnyilvánítás már lényegükénél fogva «als verbunden» fogandók fel.

18. Mennyivel kirívóbb pedig a következetlenség és ellenmondás a nyilvánításnak az akarattól teljesen független voltát állító azon nézet indokolásában, melyet értekezésem 8. sz. alatt talált az olvasó. Ezen indokolás, a mint láttuk, a méltányosság és közérdek szempontjából indulva ki, azt mondja: mindenki megkövetelheti ugyan, hogy tényeit, mások az általa ezeknek tulajdonított értelemben vegyék; de ezzel szemben épen oly követelmény lehet az is a másik részről, hogy ne csak a cselekvő hanem azok jóhiszeme is tekintetbe véssék, a kiknek a cselekvény szól. Már pedig, ha a jogügylet által szándékolt hatályokat csak a cselekvő akarata szerint mérlegelnők, ha csak azt vesszük lényegesnek, akkor sértjük a méltányosságot és a forgalmat állandó bizonytalanságnak es zavarnak tesszük ki. Mindkét veszélyt csak úgy kerülhetni el, ha az akaratot, habár fictió segélyével külső alakjához kötve, mértékül ezen tételt állítjuk fel: «aki valamely kötés alkalmával beszámítható állapotban akaratának oly módon adott kifejezést, hogy ebből egyezkedő fele a maga részéről jogokat véli hogy szerzett és szerezhetett azon állításával, hogy akarata valóságban nem volt volna meg, egyáltalában meg nem hallgatható. Akaratának külső jelensége alapján épen úgy kötve van, mintha valósággal akart volna.»**

Az *aequitas* és vele kapcsolatos *bona fides* helytelenebb felfogását bizony alig lehet az összes irodalomban találni; pedig kivált az elsőről van elég balhiedelem.*** Eme fogalmak fejtegetése értekezésem feladatát messze túlhaladná, de elég is ha e tételeket önmagukból czáfoljuk, a mi nézetem szerint Windscheid-nak Bähr ellen irt idézett értekezésében különben is sikerültnek vehető. Dr. FARKAS LAJOS.

(Bef. köv.)

* Igy állította ezt már régen SCHLIEMANN, *die Lehre vom Zwange*, (1861) című munkájában, s generalisálta mint fenebb láttuk legújában SCHALL. És, ha nem is a következmények elfogadásával, de megengedik a különbséget az «uralkodó tan» táborából valók is, p. PERNICE, krit. Beitr. 7. old., BRUNS, kleinere Schriften II, 473. old. stb. v. ö. még fenebb 6. sz. *** «Wer behauptet, dass in der Willenserklärung nur der auf Setzung der Zeichen gesetzte Wille verwirklicht werde, nicht aber der auf Hervorbringung der rechtlichen Wirkungen gerichtete Wille, muss auch behaupten, dass in dem Geben von Gift zum Zweck der Lebensberaubung nur der Wille verwirklicht werde, dass das Gift in den fremden Körper eindringen solle, nicht aber der Wille, dass der fremde Körper leblos werden solle.» i. m. 8. old. Ugyanigy PERNICE i. m. 10. old.: «man will nicht die Mittheilung und die Zeichen, sondern die Mittheilung durch die Zeichen.»

*** BÄHR: Ueber Irrungen stb.

Jogirodalom.*

Az államszolgálat jogi természete és rendszeres államszolgálati pragmatika elvei különös tekintettel hazánk viszonyaira és a nevezetesebb európai államok e tárgyra vonatkozó intézkedései. Irta Dr. KELETI FERENCZ.

A hivatalnok kötelességei közül részletesebben tárgyalja az engedelmség kötelességét, megjelöli ennek határait és törvényeink ide vonatkozó rendelkezéseit. Tárgyalja továbbá a hűség kötelmet és kifejti, mennyiben szegi azt meg a hivatalnok, ha ellenmondásban van azon alapelvekkel, melyeken az államkormány alapszik és amazok ellenségeként cselekszik. Végül értekezik a hivatali titoktartás kötelességéről és ismerteti hazai törvényeinknek annak megszegését megtorló rendelkezéseit.

Ezen fejezetben még a hivatali kötelességek megerősítésére szolgáló hivatali eskü jelentősége és a nálunk erre vonatkozólag érvényben lévő szabályok ismertetnek.

A következő vagyis a 7-ik fejezet tárgyalja a hivatali büntetteket és fegyelmi vétségeket.

Kifejti a hivatali büntettek és fegyelmi vétségek közti különbséget, a hivatali büntettek neveit és ismérveit. Előadja, hogy a hivatali büntettek terjedelme az egyes büntető-törvénykönyvekben igen különböző, míg az egyik csak igen kevés hivatali büntettet sorol fel, azokat, melyek egyuttal közönséges büntettek is ezek közt tárgyalja, és a többiek közül csupán talán a hivatalos hatalommal való visszaélést nevezi meg; más büntető törvények ama két osztály kimerítő és elkülönített tárgyalását tartalmazzák. Értekezik azután kimerítően a hivatali büntettek alanyairól, tárgyáról, tényálladékaról, a büntetésekről és a büntető hatóságokról, idézi hazánk ide vonatkozó törvényeit, különösen az 1871: VIII. és 1878: V. tcz. ide vonatkozó rendelkezéseit és utal az ide vonatkozó külföldi törvényekre is.

Áttér azután a fegyelmi eljárás természetének és a fegyelmi hatóságoknak jellemzésére. Ismerteti a fegyelmi eseteket. Hazánk ide vonatkozó törvényeit részletesen ismerteti, utal az ezek módosítását czélzott 1878. febr. 21-én kelt igazságügyministeri törvényjavaslatra, valamint azon észrevételekre, melyeket a bpesti ügyvédi kamara annak idejében ezen törvényjavaslatra tett; ismerteti a maga álláspontját a fegyelmi hatóságok mikénti szervezése tárgyában. Előadja a bírói és közigazgatási tisztviselők fegyelmi eseteiben alkalmazott fegyelmi eljárás szabályait, azok hiányait és nézeteit azok mikénti módosítása iránt. Ismerteti a bírák és bírósági hivatalnokok áthelyezése és nyugdíjazása körüli eljárás szabályozásáról szóló törvényt, azon módosításokat, melyeket a fentemlített igazságügyministeri törvényjavaslat javasolt és a budapesti ügyvédi kamara ide vonatkozó észrevételeit.

Szerzőnek a fegyelmi hatóságok és eljárásra vonatkozó felfogásának jellemzésére idézzük munkájának ide vonatkozó részéből a következőket:

«A fegyelmi hatóságok és fegyelmi eljárás tekintetében ezen törvény (1876: VII. tcz.) visszaesést képez az 1870: XLII. tcz. és az 1872: XXXVI. törvénycikkekben foglalt intézkedésekhez képest, mert míg ezekben bíróságok és pedig a függetlenség, elmozdíthatatlanság és szakértelem attributumaival felruházott bíróságok, oly eljárás szerint, — mely ha nem is a tökély netovábbja, — a vádtól szabályszerű bizonyítékokat követelt, a vádlottnak pedig elég teret engedett a védelemre, — ítélték: addig azon törvény szerint a bíraskodást a csekélyebb vétségek felett első fokon nem is testületi hatóságok, hanem egyes személyek, a nagyobb vétségek felett pedig első fokon ugyan testületi hatóságok, de közigazgatási, a helyes és igazságos bíraskodás feltételeivel nem bíró hatóságok, gyakorolják. Minden vétség fölött pedig tekintet nélkül nagyságára utolsó fokon egyes személy, a belügyminister itél.

* Bef. közl. — Az előbbi közleményeket l. az 1883. évi 49., 50. és az 1884. évi 3. és 7. számokban.